

Załącznik do Uchwały Nr 247/XXV/2017
Rady Miejskiej w Woźnikach z dnia
19.04.2017 r. w sprawie przyjęcia do
realizacji Programu Wspierania Rodziny
w Gminie Woźniki na lata 2017-2019

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE WOŹNIKI
NA LATA 2017 – 2019**

I. Wprowadzenie

Podstawą opracowania Programu Wsparcia Rodziny na lata 2017-2019 jest art.176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697). Określa on zadania gminy wynikające także z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016r. poz. 930 z późn. zm.), ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860), ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390 z późn. zm.). Programu Wsparcia Rodziny na lata 2017-2019 jest zgodny z założeniami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Woźniki na lata 2017 - 2026 przyjętych uchwałą Nr 235/XXIV/2017 Rady Miejskiej w Woźnikach z dnia 27.03.2017 r.

Podstawowym założeniem Programu jest tworzenie systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez podejmowanie różnorodnych działań wspierających rodzinę. Działania - głównie o charakterze opiekuńczo wychowawczym skupiać się będą nie tylko na dziecku, ale także na jego rodzinie, także w przypadkach, gdy dziecko umieszczone zostanie w pieczy zastępczej, a praca z rodziną biologiczną prowadzona będzie w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych.

Rodzina stanowi dla dziecka najlepsze naturalne środowisko, w którym otoczone indywidualną opieką ma możliwość zaspokajania swoich potrzeb, dzięki czemu może się prawidłowo rozwijać. Gdy jest funkcjonalna, spełniająca swoje zadania to stanowi dla swoich członków, a przede wszystkim dla dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa.

Dokonujące się współcześnie przemiany gospodarczo - społeczne często jednak zaburzają dotychczasową stabilność i równowagę socjalną. Tam, gdzie natężenie zagrożeń jest znaczące, rodziny stają w obliczu nawarstwiających się problemów i są bezradne w ich przezwyciężaniu. Uzależnienia, przemoc w rodzinie, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia.

Z dniem 1 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”. Nowo wprowadzone przepisy prawa dotyczą wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny, m. in. świadczeń gwarantowanych, do których szczególnie należy zapewnienie dostępności dla kobiet w ciąży oraz ich dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały

w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Ustawa zakłada m.in., że rodziny uprawnione objęte będą pomocą asystentów rodziny na zasadach określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Nowe rozwiązanie prawne zapewnia dostęp do poradnictwa w zakresie wspierania rodziny. W jego ramach będzie można skorzystać ze wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej (w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych), a także poradnictwa w zakresie przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. Dostępną pomoc koordynować ma asystent rodziny, którego zadaniem będzie opracowanie katalogu możliwej pomocy i występowanie „do odpowiednich podmiotów, w celu umożliwienia skorzystania ze wsparcia”.

Opracowanie Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 zapewni systemowe, w skali gminy, podejmowanie działań pomocowych, gwarantując koordynację i nie powielanie zadań, rozwój oraz szybkość interwencji przy jednoczesnym zapewnieniu dobrego przepływu informacji.

II. Diagnoza środowiska i problemu.

Punktem wyjścia do określenia zadań Programu Wspierania Rodziny w Gminie Woźniki na lata 2017-2019 jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Woźnikach. Dla potrzeb w/w programu zebrano informacje na temat: liczby mieszkańców, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych oraz Funduszu Alimentacyjnego i liczby młodzieży i dzieci z terenu Gminy Woźniki umieszczonych w pieczy zastępczej.

DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ W 2016 ROKU.	
Liczba mieszkańców Gminy Woźniki	9 545
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	162
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	639
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń wychowawczych	684
Liczba rodzin korzystających z Funduszu Alimentacyjnego	14
Liczba dzieci zamieszkujących w Gminie Woźniki w wieku 0-6 lat	577
Liczba dzieci zamieszkujących w Gminie Woźniki w wieku 7-15 lat	869
Liczba dzieci zamieszkujących w Gminie Woźniki w wieku 16-18 lat	297
Liczba dzieci z terenu Gminy Woźniki umieszczonych w pieczy zastępczej	0

W 2016 roku w Gminie Woźniki mieszkało 1743 osób w wieku od 0 do 18 lat, co stanowi 18,26% ogółu mieszkańców. Dzieci w wieku od 0 do 6 lat było 577, co stanowi 6,05% ogółu mieszkańców, w wieku od 7 do 15 lat było 869, co stanowi 9,10% ogółu mieszkańców, a w wieku od 15 do 18 lat było 297, co stanowi 3,11% ogółu mieszkańców.

Z danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Woźnikach wynika, że mieszkańcy Gminy Woźniki korzystali w 2016 roku z różnych form wsparcia pomocy społecznej realizowanych przez Ośrodek. Najczęstszymi powodami udzielania pomocy były: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa, długotrwała lub ciężka choroba. W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było równoczesne występowanie kilku przesłanek.

POWODY PRYZNANIA POMOCY PRZEZ MGOPS W 2016 ROKU.		
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	127	357
Niepełnosprawność	69	161
Bezrobocie	76	234
Długotrwała lub ciężka choroba	32	77
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	29	110
Potrzeba ochrony macierzyństwa	34	171
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0
Alkoholizm	8	14
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	0	0
Narkomania	0	0

Niezaradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego zdiagnozowano w 29 środowiskach, przy czym rodziny te przy zapewnieniu wsparcia ze strony MGOPS są w stanie zapewnić dzieciom właściwy rozwój fizyczny i duchowy, co daje szansę na pozostawienie ich w rodzinach naturalnych.

W 2016 roku Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Woźnikach zatrudniał jednego asystenta na podstawie umowy o pracę w wymiarze 1 etatu, dzięki środkom własnym

i funduszom pozyskanym w ramach Resortowego Programu Wsparcia Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2016. Wsparciem asystenta rodziny objętych zostało 11 rodzin w których skład wchodziły 52 osoby w tym 35 dzieci.

III. Adresaci programu.

Adresatami programu są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Woźniki, przejawiające problemy opiekuńczo-wychowawcze, dotknięte przemocą, problemem uzależnień, ubóstwem, a także kobiety w ciąży i ich rodziny ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych.

IV. Realizatorzy programu.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jako organizator pracy z rodziną.

V. Cel główny programu

Zbudowanie zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych na terenie Gminy Woźniki.

Lp.	Zadania	Wskaźniki realizacji zadań
1.	zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej	– liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą – formy udzielonej pomocy i wysokość środków na nią przeznaczoną
2.	objęcie dożywianiem wszystkich dzieci wymagających tej formy pomocy	– liczba dzieci korzystających z gorących posiłków w placówkach oświatowych oraz z innych form dożywiania
3.	objęcie pomocą w formie stypendiów szkolnych i wyprawek wszystkich dzieci wymagających tej formy pomocy	– liczba przyznanych wyprawek szkolnych – liczba przyznanych stypendiów szkolnych
4.	objęcie pomocą w formie asystenta rodziny rodzin i kobiet w ciąży wymagających tej formy pomocy	– liczba osób objętych pomocą – wysokość środków przeznaczonych na ten cel
5.	współfinansowanie pobytu dzieci skierowanych do pieczy zastępczej	– liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej – wysokość środków wydatkowanych na pobyt dzieci w pieczy zastępczej

VI. Cele szczegółowe i sposoby ich realizacji.

Sprawny system interwencji kryzysowej oraz zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych dla rodzin wychowujących dzieci, oraz dla kobiet w ciąży i ich rodziny ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych.

Lp.	Zadania	Wskaźniki realizacji zadań
1.	diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności, a także pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym	– liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej
2.	umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny, którego zadaniem jest organizowanie pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także z kobietami w ciąży i ich rodzinami ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych	– liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny – liczba kobiet w ciąży korzystających ze wsparcia asystenta rodziny
3.	organizacja i finansowanie szkoleń dla asystentów rodzin w celu podnoszenia ich kwalifikacji i kompetencji	– liczba kursów, szkoleń, warsztatów etc.
4.	zapewnienie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinom przeżywającym trudności oraz kobietom w ciąży i ich rodzinom	– liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego – liczba osób i udzielonych porad
5.	działania wspierające Zespołu Interdyscyplinarnego wobec rodzin przeżywających trudności	– liczba „Niebieskich Kart” prowadzonych w rodzinach z dziećmi
6.	zapewnienie wsparcia w formie usług specjalistycznych i opiekuńczych	– liczba osób objętych wsparciem w formie usług opiekuńczych

VII. Sposób kontroli i realizacji programu.

Za sporządzanie corocznych sprawozdań i monitorowanie stopnia realizacji Programu odpowiedzialny jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, który jest realizatorem Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019.

VIII. Źródła finansowania.

Zakłada się, że źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 będą: budżet Państwa, budżet Gminy oraz środki pozyskane z innych źródeł.

IX. Zakończenie.

Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków do poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywne instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Henryk Goral